

Dobrý den,

píšu vám jako vystudovaný pedagog (učitel ekonomických předmětů), který však už více jak 12 let slouží u Policie ČR. Píši vám také jako muž, který vlastníma rukama postavil celý rodinný dům, ale hlavně jako otec 4 dětí, které teprve čeká povinná základní školní docházka a není mi jedno, co se moje děti budou učit (vždyť ve škole stráví nejméně třetinu svého vzácného dětského životního času) a jakým způsobem je ZŠ ovlivní po zbytek jejich života.

Nevím jakou lepší distribuční komunikační cestu zvolit, než prostřednictvím tohoto formuláře, abych vyjádřil své připomínky k novému RVP pro ZŠ.

Prosím, věnujte alespoň malou pozornost tomu, co vám chci říci (vím, že tohoto máte hodně na práci a čas vás bude tlačit). Vím také, že touto úvahou nakonec asi nic na školství nezměním, ale svědomí by mi to neodpustilo (minimálně na další 10 let), když vím, že můžu mít hlas v tomto "kvasném" procesu.

V prvé řadě chci velice kvitovat rozdělení učiva na jádrové a rozšiřující (viz níže)

Jak v dokumentu sami sdělujete "základní vzdělávání by mělo být orientované zejména na situace blízké životu a praktické jednání... kdy uplatnění získaných vědomostí a dovedností by mělo být využito v praktickém životě a reálných životních situacích".

Odpovězte si sami na otázku – co v životě zabírá nejvíce času? Z čeho se lidský život převážně skládá?

- Rodina
- Svět práce
- Volný čas
- Spánek

I.

Proč je tedy například v současném RVP – v Rámcovém učebním plánu ("časové dotaci" na jednotlivé vzdělávací oblasti a vzdělávací obory), tak malá časová dotace na vzdělávací oblast ČLOVĚK a SVĚT PRÁCE ?! Ostatní vzdělávací oblasti dostaly mnohem větší časový prostor, i když je zcela evidentní, že vzdělávací oblast svět práce je především na 2. stupni ZŠ naprosto podstatná pro další pracovní směřování mladého člověka a výběr střední školy! Dnešní škola je v tomto "skleník", neotvírá žákům obzory ve světě práce, měl by vzniknout přímo předmět "svět práce", kterému by měla připadat velká časová týdenní dotace a velká vážnost, kde by žáci měli jak už je v současném RVP uvedeno zaměřovat se na sebepoznání, pracovní příležitosti, seznamovat se s typy zaměstnání. Měli by probíhat exkurze, probírat jednotlivé typy zaměstnání na 2. stupni. Žáci v 9. třídě často nevědí, kam si podat přihlášku na střední, tápou. Ale toto je kromě rodičů hlavně chyba školy!! A současného RVP! Na celém 2. stupni ZŠ by měla probíhat intenzivní výuka – volba profesní orientace, druhy povolání, možnosti vzdělávání, podnikání atp., tak aby nejlépe v 9. třídě žáci již věděli kam chtějí v životě směřovat. Je to zbytečně ztracených 5 let na 2. stupni ZŠ, který může být hodnotně využit v souvislosti se světem práce – a navíc toto období je tak důležité, neboť je to období před samotnou volbou střední školy. Ale to už bych se opakoval. Troufám si tvrdit, že vzdělávací oblast/obor Člověk a svět práce je na 2. stupni ZŠ mnohem důležitější než vzdělávací obor Český jazyk a literatura – konkrétně například např. gramatika, které se věnuje obrovské množství časové dotace (už i výtvarná a hudební výchova má mnohem větší časovou dotaci než svět práce). Popíráte v současném RVP základní cíl, který jste si stanovili: "...uplatnění získaných vědomostí a dovedností by mělo být využito v praktickém životě a reálných životních situacích."

II.

Škola by měla být příprava na reálný život na budoucí povolání. Zdá se mi, že dnes je spíš škola příprava na vědeckou dráhu. Snažíme se z žáků vychovat vědce! Proč? Didaktickou transformací z různých vědních oborů předkládáme žákům poznatky, které nikdy ve svém praktickém životě nevyužijí. Jdeme ve škole do hloubky a většího rozsahu v různých vědních oborech (fyzika, biologie, chemie, matematika atd.), kdy takto nabyté znalosti jim lépe poslouží jako teoretický základ pro vědecké bádání. Ano, pokud se někdo bude chtít do hloubky věnovat některému vědnímu oboru, necht' se tomuto na 2. stupni ZŠ více do hloubky věnuje.

RVP – OBSAH vzdělávání by se měl od základů změnit. Ale věřím, že k tomuto vývoji dříve nebo později dojdeme (ač to může trvat i desítky let ba stovky let). Odvážím se toto tvrdit už jen proto, že současné "předžvýkávání" učiva z vědních oborů je neudržitelné, neboť tempo objevů ve vědě se zrychluje, každým rokem přibývá velké množství nových vědeckých faktů a vstřebávat tak velké množství informací bude vést jen k dalšímu memorování žáků, tlaku na učitele, aby všechno stihli naučit a tomuto bezhlavému přijímání poznatků se přece chcete/chceme vyhnout. Zapomínáme na to, že 99 procent našich žáků nebudou vědci ale lidé, kteří budou chtít mít práci, pro kterou jsou vhodní a v daném oboru budou přínosem. A nejlépe pokud se už od ZŠ začnou specializovat a svůj "focus" zaměří na to v čem jsou dobří.

III.

Další věcí, která je v RVP neúnosná a jdoucí proti zdravé logice - proč tak málo času je věnováno vzdělávací oblasti ČLOVĚK a ZDRAVÍ. Vždyť základní zdravotní návyky a především pohyb nás může uchránit před civilizačními chorobami (obezitě atd.). Navíc přispívá k vyšší soustředění žáků (prokrvení mozku atd.). Zamyslete se nad touto jednoduchou logickou úvahou – v mateřské školce se za hezkého počasí téměř vždy chodí na procházky, překlene se jeden rok, děti jsou prakticky skoro stále stejně velké a v ZŠ v takovém rozsahu procházky zmizí. Kdyby jste rodičům, které mají děti v MŠ řekli, že se nebude skoro vůbec chodit na procházky, vzbouřili by se, že ničíme zdraví dětem, kdežto v 1. třídě ZŠ se už nad tímto nikdo nepozastaví. Vždyť "škola je přece o tom sedět v lavici a ne bezcílně chodit po obci". A jsou to prakticky stále ty stejné děti. Chce se mi z toho plakat, jak těla našich dětí v lavicích trpí a jakou časovou váhu vzdělávací oblasti člověk a zdraví dáváme. Tato oblast by měla stát na prvních příčkách, ale chápu, že civilizačním trendem je čím dál méně pohybu a tak se to asi i promítá do RVP. Ale asi tomu tak bylo historicky již od počátku povinné školní docházky. Jenže naše zdravé myšlení a hlavně učení je úzce spojeno s pohybem ("ve zdravém těle, zdravý duch").

IV.

Mám manželku, která již několik let doučuje žáky ZŠ matematiku (okarajově Český jazyk), kteří se připravují na přijímací řízení na SŠ nebo i mladší žáky. Je vždycky smutná z toho, že žáky, které doučuje jsou vlastně inteligentní a chápaví lidé a doučování by ani nepotřebovali – jen je tu jeden problém. Jaký? Tempo, kterým se učivo probírá. Žáci by látku krásně pochopili a také by jim trvale utkvěla v paměti, jenže vzhledem k tomu, že třeba za školní rok splnit velké množství učiva (do hloubky a šířky) není možné se déle pozastavit u dané problematiky na tak dlouhou dobu, aby ji pochopila a osvojila by si ji většina žáků ve třídě. Je třeba ZREDUKOVAT množství učiva! Zde platí pravidlo: "Méně je více". Vždyť mnoho žáků má učivo spíše naučené ROBOTICKY – i postupy v matematice. Učí se složité početní operace na 2. stupni ZŠ (které v životě nikdy nepoužijí) na úkor opravdového pochopení problematiky. Žáci neumějí řešit slovní úlohy, které jsou nejbližší reálnému světu. Víím, co mi na toto odpovíte – to je přece na každé škole, na každém učiteli, jak si to nastaví. Ne! Je to na RVP, na obsahu vzdělávání! Je třeba zredukovat množství

učiva, aby měli žáci a učitelé časový prostor (po vzoru J. A. Komenského "Opakování – matka moudrosti") se učivem zabírat tak dlouho až si poznatky žáci opravdu osvojí a pochopí. Takový styl výuky bude mít větší přínos. Nezaměřovat se na kvantitu, ale kvalitu! Dnešní styl vede jen k dalšímu MECHANICKÉMU UVAŽOVÁNÍ žáků místo toho, aby chápali a pružně reagovali. Zredukování množství učiva by se přispělo i k tomu, že poznatky zůstanou v žácích déle a to co je pochopeno se z mysli jen tak neztratí než to co je mechanicky naučeno (aby byl naplněn obsah RVP). V této oblasti je mnoho co měnit! A jsem rád, že nad prvním krůčkem se již začalo v revizi RVP uvažovat – mám na mysli jádrové a rozšiřující učivo. Nechme, prosím, jádrové učivo opravdu jádrovým (co nejvíce základním) a dejme časový prostor pro jeho procvičování. Má to širší souvislosti než si připouštíme, ale do budoucna se to společnosti vrátí.

V.

Jak už jsem výše uvedl, náš život se skládá většinou z práce, rodiny, trávení volného času a spánku. V rodině vychováváme budoucí generace, musíme být dostatečně finančně gramotní, tvoříme vztahy a především v rodině strávíme mnoho svého životního času. Proč toto nezohledňuje současná škola? Proč nemůže škola přispět k harmoničtějším soužití v rodinách tím, že poukáže na současné problémy rodiny, proč škola neučí dobré komunikaci v rodině, vztahům. Proč škola neučí být dobrými otci a a matkami? Víím, co mi na toto odpovíte – toto převážně má učit rodina, ze které žák vychází (příkladem svých rodičů atp.). Ale vždyť přece, když jsme tak v ostatních oblastech ve škole přehnaně vědečtí – proč nemůže vědu aplikovat do škol v této oblasti? Můžeme děti učit asertivní komunikaci, psychologii (problémy v partnerských vztazích a jak jim předcházet – vždyť skoro každé druhé manželství ztroskotává), učit žáky vést rodinné finance (dnes je velké množství exekucí) atd. Ano, příkládám vinu i školství a RVP! Proč? Škola drží v rukou otěže jménem ČAS. Čas našich dětí, který může být promrhán nesmyslnými písemkami a seděním v lavici a zaobíráním se něčeho, co v životě nevyužijí a zapomenou. Nebo to taky může být čas, který bude smysluplně využitý. Co je důležitější? Rozlišit druhy vedlejších vět nebo vědět jak uvařit dětem zdravou večeři či vědět na co si dát pozor při sjednávání hypotéky? Celé RVP by se mělo od základů změnit – jsem přesvědčen o tom, že minimálně polovina vzdělávacího obsahu je nadbytečná a jen stresuje žáky, učitele, krade jim životní čas, který by mohl být věnován mnohem smysluplněji a trvaleji. Ale jsme chyceni v myšlenkové koncepci, kterou budeme těžko měnit.

Pro případnou inspiraci:

Před několika lety jsem ze svých životních zkušeností a intenzivními úvahami nad vzděláváním formuloval, jak bych si představoval, aby fungovala ideální škola – dala by se jedním pojmem nazvat jako "**Otevřená škola**":

"Preamble"

Etika – člověčenství

V životě člověka jsou nejdůležitější vztahy s ostatními lidmi, každý někoho potřebuje. Kdo zasévá dobro – plody budou sklízet další generace. Viz teze první – otevřenost světu – potřebným lidem. Etika ve vztahu k přírodě – všichni jsme na jedné lodi – jedno ovlivňuje druhé – ač si to občas neuvědomujeme, člověk s člověkem na celé planetě tvoří jednotu (i přes naše individuality).

Hlavní teze:

1. Teze – Škola otevřená světu

Aby se z ní nestal "skleník" – aby žák neznal svět jen po školní zdi. Více času trávit venku, v přírodě, navštěvovat různé lidi, profese, instituce, podniky, úřady, domovy důchodců, postižené, bezdomovce, místa, akce, atd.

2. Teze – Aktivní žák stejně jako učitel

Aby nebyl žák pasivní – většinu informací v tradiční škole předává učitel (žáci se méně vyjadřují). Aby se žák naučil vyjadřovat, vyhledávat informace, aby se pasivitou nenudil a "nezakrňel". Samostatnost – nechat žáky vyhledávat a zpracovávat informace, které je zajímají samotné. "Nevodit je za ručičku" – lépe se uplatní pak v životě. Budou připraveni na změnu.

3. Teze – Pohyb

Fyzicky "vybitý" žák se lépe soustředí a soustředění je podstatné pro učení, dlouhé sezení v lavici není pro tělo přirozené a nezdravé. Pohybem také okyslíčí mozek a učení je mnohem efektivnější. Pohyb také ve smyslu práce a motorických dovedností (základní práce s nástroji). Pohyb je život. Strnulost smrt. Mentální pohyb je spojená nádoba s fyzickým pohybem. Zaměření na všestranné cvičení (sport), ale ne přímo vrcholový. Vyváženost mentálních a fyzických činností (lidé se u PC čím dál méně hýbou...). Člověk se skládá nejen z mozku a ducha, ale i těla – jedno ovlivňuje druhé. Věda (neurovědy) tomuto dávají za pravdu. Jednou z přirozených možností pohybu je pohyb v lese a v přírodě.

4. Teze - Svět práce

Samostatný předmět, který by žáka seznamoval s různými profesemi, aby se mohl lépe rozhodovat a udělat si představu, kterým směrem by se mohl v životě dát, aby v 15 letech netápal kam dál, protože neměl dostatek informací o světě práce. Spojení teorie s praxí.

5. Teze – Obsah pro život

Obsah učiva by se měl především zaměřit na informace a dovednosti, které žák (člověk) v životě s největší pravděpodobností využije. Nezahlcovat žáka memorováním spousty pouček, které zapomene – spíše méně a trvalejších (žijeme v informačním věku – je stále více a více nových informací, poznatků vědy – není v lidských silách s těmito držet krok).

Čemu člověk v životě věnuje nejvíce času? Práce, rodina, volný čas, spánek. Zaměření na tyto oblasti. Informace a dovednosti, které člověk může využít v rodinném životě, ve vztazích... rozvíjet svůj talent.

6. Teze – Vnitřní motivace

Aby žáci neztratili zájem o učení. Aby se neučili pro známky, ale proto, že je to baví, že jim to dává smysl – že to v životě využijí. Tyto poznatky takto získané jsou trvalejší.

7. Teze – Specializace

Nejpozději od II. stupně ZŠ by se měli žáci začít specializovat na obor, činnost, kterou se chtějí v životě ubírat. To vyžaduje poznání sebe sama, svých vrozených vloh, pro co nejsem vhodný, co mi nedělá dobře, co mě baví. Také to vyžaduje znalost světa (viz první teze). Ne mnoho obecných poznatků, ne šíře (i vzhledem k informačnímu věku), ale hloubku znalostí!

8. Teze – Ctít individualitu

Menší počet žáků ve třídě – individuální přístup. Srovnání se sebou samým. Nemít jednotný rámec pro všechny – čeho je třeba dosáhnout (jakých znalostí je třeba splnit). Každý je jedinečný a neopakovatelný – "nevyrobět jen samé kopie". Lépe méně základů (čeho je třeba dosáhnout) a ušetřený čas věnovat individuálnímu rozvoji. Zhodnotit výsledky učení v čase sám se sebou, ne s ostatními – každému byly dány jiné dary. Respektovat učební tempo každého žáka!

9. Teze – Soustředění (naladění) na problematiku

Usilovat o propojenost předmětů, avšak v rámci školního dne (týdne, období) je pro žáka lépe, když se soustředí na jednu problematiku. Nepřesouvat pozornost žáka (např. z hodiny na hodinu) na úplně jinou problematiku, než na kterou se doposud plně soustředil (např. obecně z matematiky na český jazyk). Žák se pak jen lehce dotkne dané problematiky a musí přeladit během krátké doby na jinou. Lépe se věnovat do hloubky jedné věci a poté v jiném čase druhé věci.

10. Teze – Přijmutí chyby

Chyba není špatná. "Chybami se člověk učí".

Připomínky k jednotlivým hlavním směrům RVP pro ZŠ:

Strana 13, řádek 13

Samotný obsah RVP si však tomuto základnímu cíli (který si sám předsevzal) často ODPORUJE! (viz I. - V. v mé úvaze, kde to blíže rozvádím). Základní cíl tedy nikdy nemůže být splněn. A nejsem jediný rodič, který to takto cítí (to se mimo jiné projevilo i v koronavirové krizi – kdy si více rodiče kladli otázky typu: "K čemu tyto znalosti dětem v životě budou?!"). A ptali se vši vážností zcela legitimně.

Strana 15, řádek 2

Vzdělávací oblasti člověk a zdraví a člověk a svět práce by neměli být na posledních přičkách, ale na prvních! (viz I. - III. v mé úvaze, kde to blíže rozvádím). S plným vědomím a zcela vážně říkám, že časová dotace na tyto vzdělávací oblasti (v RUP) by měla být vyšší než jaká je časová dotace u vzdělávací oblasti jazyk a matematika! Asi si říkáte, že toto ani nemyslím vážně... Myslím a mám pro to vážné důvody. Jako kompromis a vytvoření více času pro oblast člověk a zdraví a člověk a svět práce by mohlo posloužit vypuštění některého obsahu v jiných vzdělávacích oblastech nebo přesunutí tohoto obsahu do rozšiřujícího učiva (v rámci vaší předkládané koncepce jádrového a rozšiřujícího učiva).

Strana 20

Jak zde předkládáte cílem základního vzdělávání je "člověk motivovaný k celoživotnímu učení". Škola má však často tendenci člověka spíše demotivovat k celoživotnímu učení. Proč? Kamenem úrazu je MNOŽSTVÍ učiva a SMYSLUPLNÝ OBSAH. Jak může být člověk motivovaný k učení, když množství učiva před sebou často jen hrne jak hovnivál, aniž by porozuměl jádru kuličky, kterou před sebou tlačí a navíc ani neví kam ji tlačí.

Strana 25, řádek 7

Je zdůrazňován wellbeing. Jak je známo, strach brání přijímání nových poznatků. Co přispívá k úzkosti? Existuje např. něco jako tzv. Testová úzkost (Mandler a Sarason, 1952). Viz také má úvaha IV. - doučování... Bylo by dobré se zamyslet, zda by do RVP nebylo dobré zakomponovat v této souvislosti také to, aby žáci vždycky nebyli zbytečně stresováni při ověřování znalostí časovým tlakem. Ctít tempo každého žáka. Ano, vím, že mi odpovíte, že v životě budou také pod časovým tlakem a přijímací testy jsou také pod časovým tlakem, ale nemělo by se to v průběhu studia na ZŠ stát normou - při testování žáků. I chytrý žák je poté zařazen mezi hloupé a stačilo by mu jen dát více času.

Strana 26, řádek 15

Opět se na tomto podstatném místě vracím k mé úvaze (viz I. - V.). Škola často nepřipravuje na reálné životní situace a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě. Napadá mě ještě v této souvislosti – proč nedát více prostoru například rodinné výchově a zručnostní výchově ve smyslu praktickém – více pracovních činností, vaření pro dívky, rozvíjení práce s nástroji a motorických funkcí. Toto je až někde na pozadí a stále se to více odsouvá do pozadí. Stěžujeme si, že naše společnost je stále méně zručnější (musíme vyhledávat řemeslníky, často z jiných zemích), jsou často zesměšňovány učňovské obory jako něco podřadného (i když v poslední

době je snaha opět tyto více zpopularizovat, protože cítíme, že nám šikovní řemeslníci budou v budoucnu chybět) a více se přesouváme do ABSTRAKTNÍHO školství. Školství, ve kterém svět žáci znají jen z učebnic a obrazovek. Je to slepá ulička do abstraktního světa, který nabírá na obrátkách (vrcholem tohoto našeho úsilí bude život ve virtuální realitě). Chceme se ubírat tímto směrem? Učme se přímou zkušeností – zakotvěme v RVP povinnost v biologii vyjít ven – do přírody – šáhnout si na květinu a nevidět ji jen v učebnici nebo na tabletu. A toto je možné aplikovat na každou oblast vzdělávání.

Strana 27, řádek 8

Chybí mi zde zakomponována zvláště zdůrazněná kompetence ekonomická – finanční gramotnost, která je stále více důležitější, na stejné úrovni jako digitální (neboť stejně žijeme v analogovém světě .-) Svět je sinusoida, ne jedničky a nuly. Ale jsem rád, že tato kompetence je zde zakomponována a reaguje na vývoj světa.

Strana 29, řádek 18

Problém klíčových kompetencí je hlavně v tom, že jsou formulovány hodně obecně a tím pádem jsou více neuchopitelné, vždy je lepší cíl více konkretizovat.

Strana 35, řádek 14

Chybí mi zde pohybová gramotnost a jiné gramotnosti. Tím, že člověka naučíme číst, psát a počítat – tím ho nepřipravíme na reálný život.

Strana 36, řádek 19

Jak píšete: "...RVP tím nově ponechal školám maximální volnost zejména ve výběru učiva, jež však plošně nevedla ke změnám v obsahu vzdělávání a v podobě výuky." Chápu tuto koncepci, avšak nelze zde přece mluvit o maximální volnosti ve výběru učiva, když druhým dechem je řečeno, že zásadou je pro zpracování školního vzdělávacího programu, že ŠVP musí být zpracován v souladu s RVP. Tedy pokud tomu dobře rozumím – škola musí minimálně naplnit RVP a pak si tzv. "dělejte co chcete". Jenže již při samotném naplnění RVP už tak hodně ukrojíme školám mít svoji volnost při výběru učiva, neboť RVP je hodně obsahově předimenzovaný (tím ale nechci říct, že ŠVP nemá být v souladu s RVP). Jen mi toto vaše konstatování o "maximální volnosti ve výběru učiva" mi zde neseď. Pomoci může rozlišení učiva na jádrové a rozšiřující.

Strana 37, řádek 10

Celosvětový problém - přetížení kurikula! Berte prosím tento problém velice vážně, více je někdy méně, raději kvalitu než kvantitu, raději pochopení učiva než memorování, raději aha moment, než množství nabídnutých informací. Ano, klidně zaveďme školní předmět CVIČENÍ PAMĚTI, kde se budou žáci učit texty významných myslitelů nazpaměť, i to je důležité – trénink paměti, ale prosím – oprostěme se už od nutkavého myšlenkového konceptu typu "probůh, snad žákům něco důležitého neunikne, raději více informací, aby si z toho něco vzali" – nevezmou, spíše je to odradí od učení jako takového!

Strana 40, řádek 1

Jestliže veřejně konstatujete: "Řada žáků nemá konkrétní představu, jaké znalosti a dovednosti jsou potřeba pro přípravu na různá povolání a jejich výkon, a v jakých profesích by mohli své zájmy a nadání uplatnit", tak je to velké selhání současného RVP a celého školství! V této velice důležité a

podstatné oblasti (vlastně jedním z hlavních cílů RVP) musí být provedena podstatná změna a nejen tzv. "kosmetická", ale závazná pro školy a pro učitele a především, jak už se stále opakují (viz má úvaha I. - III.) nepřesouvat člověka a svět práce na poslední místo, ale na jedno z prvních! A tomu by měla odpovídat především ČASOVÁ DOTACE! Vždyť to tady sami konstatujete, že je to problém a pokud s tím něco neuděláte v novém RVP popřete samotný hlavní cíl RVP.

Strana 42, řádek 1

Pojetí jádrového a rozšiřujícího vzdělávacího obsahu je krok správným směrem. Žáci se budou moci více specializovat na 2. stupni ZŠ podle toho jaké dary jim byly od přírody dány. Dvě mouchy jednou ranou – více vystoupí individuální přístup ke každému žákovi a zároveň se vyřeší problém s přetížením kurikula.

Strana 73

Ještě jednou na tomto místě zdůrazňuji se zamyslet nad časovou dotací k jednotlivým vzdělávacím oborům, kdy je třeba při tomto rozhodnutí si položit hlavně tuto otázku: "Které obory budou žáci v praktickém životě hlavně potřebovat?" A také se zamyslet nad otázkou: "Proč se vše točí kolem jazyka a matematiky a přírodních vědních oborů?" Je to opravdu to, co naše děti a budoucí dospělí v životě potřebují a maximálně uplatní? Nebo je to do značné míry jen myšlenkový přežitek z minulosti, kdy v takovém školství jsme vyrostli a jinak si to neumíme představit. "Myslím, že máme časovou pyramidu RÚP obrácenou v současnosti naopak."